Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Summulae s. introductio ad logicam - Cod. Ettenheim-Münster 231

Knaebel, Anton

[S.l.], 1718

Summulae s. introductio ad logicam

urn:nbn:de:bsz:31-127287

Visual Library

Sum̃ulæ seu introductio ad Loiam

Antequam Loia paulò fusiùs declaretz, Sum̃ulas intelligere necesse ē, sumulæ a nil aliud sit, quam brevis summa, seu compendium oium eorum, qæ in Loia tractari solent: unde sum=mulæ ad eundem omninò fidem tendunt, ad quem Loia ipsa collimat, scilet, ut Illectum per certa præcepta dirigat, ne is in suis operaoibus à vo aberret. Cæterum operaō Illectus ē qnitio, seu vitalis imago, et repræsentaō illius rei, quam aliquis qnoscit; sicut enim qdo videmus, audimus, ambulamus, oculi, aures pedes operantz. sic qdo aliquid qnoscimus, Illectus operari dicitz, et quemadmodum visio ē operaō oculi, auditio operaō auriū, ambulaō operaō pedum sic qnitio vocatz mentis, sive Illectus. Porrò hæc operaō Illectus triplex. prima operaō mentis seu Illectus dicitur simplex apprehensio per hanc qcipimus rem quamcunqs, ita ut de ipso nil omninò aut affirmus aut negemus, ut cum dico: E: G: Angelus homo nil addendo, an Angelus sit in cælo v n sit, an homo sit æthiops v n. 2da mentis operaō dicitz iudicium imediatum, et ē qnitio, qæ rem n tm apprehendit, ut fit in ima mentis operaōe, v aliquid de ista re affirmat v negat: E: G: Deus ē bonus, hō n ē quatrupes. 3tia mentis operaō vocatz iudicium mediatum, et ē qnitio, qa intellectus ab aliqbus sibi iam notis ad alia qnoscenda progreditz et unum ex alio infert. ut cum dico E: G: Omis Logicus ē doctus, sed Petrus ē doctus Logicus: ergo Petrus ē doctus. ubi ex his duabus veritatibus, qd omis Logicus sit doctus et Petrus sit Logicus infero 3tium hanc veritatem, qd Petrus sit doctus. Juxta has tres mentis operaōes dividimus sumulas nostras in tres disputationes, quarum ima qficiet et aget de ima mentis operaōe seu de tno. 2da de 2da mentis operaōe scilet de psitione. 3tia de 3tia mentis operaōe scilet de discursu, præcipuè de sylgmo

Deus T. O. M. et Studiorum Patroni nostro labori adsint, ut omnia ad majorem divini Numinis gloriam cedant.

Disputatio 1ma. De 1ma mentis operatione.

Tres hoc disputationis quaestiones complectitur, in 1ma examinabitur quid et quotuplex sit tnus. in 2da quae sint proprietates tni, in 3tia quid sit definitio ac divisio.

* Q: 1ma. Quid et quotuplex sit tnus.

ARTus 1mus Quid sit tnus

§ 1mus Quaedam praenotanda.

1 Notandum 1mo: variam esse sficationem tni; accipitur enim tnus in sensu latissimo pro fine, v tno cuiusque rei: ita mors dicitur tnus vitae. aliquando etiam tnus sficat certum modum loquendi aut nomina cuiusque artis propria, quae proinde tni vocantur. Sed non est hic sermo de tno in sficatione latissima accepto, sed de tno logico, hoc est prout tnus constituit psitionem, quare ut tni natura melius capias, rudi interim conceptu exponendum est, quid sit psitio et quaenam illius partes.

2 Notandum 2do: psitionem iuxta Arlem esse orationem affirmativam v negativam alicujus de aliquo. affirmativa est si dico E. g. Petrus est doctus. negativa est si dico E. g. Petrus non est Leo. in 1ma psitione affirmo aliquid de Petro in altero nego aliquid de eo.

3 Notandum 3tio: in qualibet psitione necesse tria reperiri solent subtum praetum et clam. subtum est id de quo aliquid affirmo v nego, praetum est id quod de altero affirmo v nego sic in hac psitione Petrus est doctus Petrus est subtum, quia de eo.